

Zieliński, Janusz / Woźnicki, Jerzy / Wielgus, Stanisław

Inauguracja roku akademickiego 2000/2001 w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym Politechniki Warszawskiej w Płocku

Notatki Płockie 45/3-184, 54-59

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2000/2001 W OŚRODKU NAUKOWO-DYDAKTYCZNYM POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ W PŁOCKU

**Wystąpienie Prorektora Politechniki Warszawskiej
ds. Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego w Płocku
prof. dr. hab. Janusza Zielińskiego**

**Magnificencjo Rektorze, Dostojni Goście, Dro-
dzy Studenci!**

Dzisiejszą uroczystością rozpoczynamy XXXIV inau-
gurację roku akademickiego w Ośrodku Naukowo-Dy-
daktycznym Politechniki Warszawskiej w Płocku, a dru-
gi rok obecnej kadencji władz akademickich Politech-
niki Warszawskiej.

Przemówienie inauguracyjne, zgodnie z programem
wygłosi JM Rektor. Ja natomiast tradycyjnie przedsta-
wię informacje o ważnych i aktualnych sprawach zwią-
zanych z Ośrodkiem PW w Płocku.

Dzisiejsza uroczystość odbywa się w roku poprze-
dzającym Jubileusz 175-lecia Politechniki Warsza-
wskiej, najstarszej i największej uczelni technicznej w

kraju. W Jubileusz ten wpisuje się również, swoimi
przeszło 30-letnimi dokonaniem, Kampus Płocki.

W minionym roku akademickim podjęliśmy wiele
działań - zgodnie z ubiegłoroczną deklaracją przedło-
żoną tu w tym miejscu, które zapewniają systemową
realizację celów odpowiadających zamierzeniom władz
Uczelni w aspekcie rozwoju Politechniki Warszawskiej
i ważnej uchwały programowej Senatu PW na temat
rozwoju Ośrodka w Płocku.

Szczególnie ważnym jest tutaj przyjęcie przez Senat
PW uchwały z dnia 20 stycznia 1999 r. dotyczącej zwię-
kszenia, w działalności edukacyjnej i badawczej, roli
nauk ścisłych oraz ekonomii, nauk społecznych i huma-
nistycznych, a także wprowadzenia elastycznego, sto-
pniowego systemu studiów.

29 września 2000 r., Senat Politechniki Warszawskiej. Za stołem prezydyjnym prof. dr hab. Jerzy Woźnicki - rektor Politechniki (pierwszy od lewej) i prof. dr hab. Janusz Zieliński - prorektor ds. Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego w Płocku

Podjęte w Płocku opracowania, z których część 27 września 2000 r. przyjął do realizacji Senat Politechniki, zaś inne są w końcowych fazach przygotowań, to m.in.:

- propozycje ramowych zmian organizacyjnych, zwłaszcza Wydziału, uwzględniające utworzenie w przyszłości dwóch nowych wydziałów w wyniku podziału obecnie istniejącego, opracowanie nowego regulaminu Ośrodka, przekształcenie zespołów dydaktycznych w zakłady i dostosowanie nazw jednostek do przewidzianej struktury, a także przygotowanie Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych oraz Wydziału do elastycznego systemu studiów dwustopniowych.

Działania te mające charakter ewolucyjny zostały wypracowane podczas dyskusji w środowisku akademickim Ośrodka i zaakceptowane przez Radę Wydziału;

- projekty i plany inwestycyjne uwzględniające budowę dwóch dużych auli i laboratoriów przy Gmachu Głównym, które przez kierownictwo Uczelni zostały przewidziane do realizacji w pierwszym etapie i włączone do Programu Inwestycyjnego PW. Mamy nadzieję na realizację tej inwestycji, gdyż zapewni to godziwe warunki do kształcenia rosnącej z roku na rok rzeszy studentów (obecnie około 3700) i obniży koszty kształcenia.

Rozszerzamy dotychczasowe formy kształcenia ustawicznego w postaci głównie studiów podyplomowych. Do działających od kilkunastu lat Podyplomowych Studiów Informatyki i Studium Pedagogiki Kształcenia Zawodowego dołączyły w minionym roku: Podyplomowe Studia Zarządzania Finansami i Marketingu, Rzeczoznawstwa Pojazdów i Maszyn, Matematyki i Fizyki dla Nauczycieli Gimnazjum a od tego roku uruchomione zostaną kolejne: Chemii oraz Przyrody i Ochrony Środowiska dla Nauczycieli.

W tym roku akademickim, dla absolwentów studiów inżynierskich, przygotowano również do uruchomienia magisterskie studia uzupełniające II-go stopnia na kierunkach: budownictwo, mechanika i budowa maszyn, inżynieria środowiska oraz technologia chemiczna.

Absolwenci naszego Ośrodka stanowią większą część zatrudnionej w regionie płockim kadry technicznej z wyższym wykształceniem. Mamy nadzieję, że w nieodległej przyszłości podobną rolę powinni również odegrać absolwenci kierunku ekonomia.

Do chwili obecnej ponad 5000 absolwentów opuściło mury Politechniki Warszawskiej w Płocku, w tym na kierunku ekonomia ok. 640, z czego w minionym roku akademickim studia II-go stopnia magisterskie ukończyło 167 osób.

Bieżący rok to dla nas, tutaj w Płocku, i nie tylko, dwa znaczące wydarzenia:

1. Pierwsi w historii Politechniki Warszawskiej absolwenci z tytułem zawodowym magistra ekonomii opuszczają mury naszej Uczelni.

2. 30 lat kształcenia na kierunku chemia i technologia chemiczna. Szczególną uwagę zwracamy na rozwój kadry akademickiej, a zwłaszcza zwiększenie udziału samodzielnych pracowników nauki. W mijającym roku zatrudniliśmy dwóch pracowników samodzielnych, a od 1 października br. czterech kolejnych profesorów i doktorów habilitowanych zasilili nasz Wydział.

Działalność w tym zakresie znacząco wspierają władze i radni miasta Płocka, za co bardzo dziękuję.

Akademickość Uczelni tworzą nie tylko profesorowie i studenci, ale w równym stopniu działalność naukowa i badawcza, którą systematycznie rozwijamy. Nasi pracownicy są autorami ponad 3600 prac naukowych (w tym ok. 250 w minionym roku akademickim), ponad 100 patentów krajowych i zagranicznych, wielu unikalnych opracowań o charakterze podstawowym i stosowanym. W ostatnim roku 3 pracowników Ośrodka uzyskało stopień doktora (łącznie już 102), a kolejnych 6 przewodów doktorskich zostało otwartych.

Bierzemy udział w programach międzynarodowych Copernicus i Socrates, kongresach i konferencjach międzynarodowych i krajowych, współpracujemy w ramach umów z uczelniami i instytutami badawczymi, m.in. z USA, Chin, Niemiec, Rosji, Danii, organizujemy własne międzynarodowe i krajowe sympozja naukowe.

Warto wspomnieć o osiągnięciach studentów:

- nagrody Grand Prix naszego uczelnianego Chóru Akademickiego i jego dyrygenta w dwóch festiwalach ogólnopolskich,

- kilkanaście koncertów ZTL "Masovia",

- organizacja Mistrzostw Polski Szkół Wyższych w pięcie nożnej halowej,

- mistrzostwo drużynowe i wicemistrzostwo Polski szkół wyższych w żeglarskim, a także otwarcie, a w zasadzie reaktywowanie po wielu latach, klubu studentckiego "Filip".

Prowadzimy remonty i adaptacje naszych obiektów, w tym akademika, stołówki, hali sportowej, gmachu dydaktyki i innych. Podjęliśmy trud zaadaptowania pomieszczeń w gmachu głównym dla potrzeb laboratoriów dydaktycznych z chemii, co znakomicie racjonalizuje stopień wykorzystania powierzchni użytkowych budynku. Jednak gromadzone środki umożliwiają jedynie zaspokojenie bieżących i najpilniejszych potrzeb w tym zakresie. Dlatego też szczególnego znaczenia nabierają działania instytucji, firm i przedsiębiorstw wspierających Ośrodki.

Na szczególną uwagę zasługuje tutaj bardzo ważne dla OND PW w Płocku wydarzenie:

- XVIII Sesja Rady Miasta Płocka w dniu 19 października 1999 r., na której podjęto uchwały, które dotyczą wspierania działalności wszystkich szkół wyższych na terenie miasta Płocka, zaś druga Ośrodek N-D PW. W ślad za tymi uchwałami zostało zawarte dwustronne porozumienie pomiędzy Zarządem Miasta Płocka a Politechniką Warszawską, które zostało uroczystie podpisane przez JM Rektora i Prezydenta Miasta Płocka w dniu 21 stycznia 2000 r. Porozumienie to ma na celu m.in. finansowe wsparcie działań władz Uczelni w zakresie rozbudowy i remontów bazy materialnej i pozyskania kadry profesorskiej, co ze strony Rady i władz Miasta jest realizowane i za co ponownie ogromnie dziękuję.

Ponadto dzisiaj zostanie podpisana bardzo ważna dla nas umowa o współpracy pomiędzy Polskim Koncernem Naftowym ORLEN S.A. a Politechniką Warszawską, uwzględniająca różne formy pomocy Politechnice, w tym naszemu Ośrodkowi.

W minionym roku niektóre firmy, jak np.:

- Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych "Przyjaźń" S.A., czy AJMEX ą Bielicki w znaczący sposób wsparły Ośrodek finansowo i rzeczowo, za co bardzo dziękuję.

Dziękuję także wielu innym firmom tu nie wymienionym, które w różnym stopniu wspierają naszą Uczelnię.

Inaugurację nowego roku akademickiego, tradycyjnie jak co roku rozpoczęliśmy mszą świętą w kościele św. Jana. Mszy świętej przewodniczył ks. profesor Ireneusz Mroczkowski, Rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Płocku, któremu za słowa skierowane do

naszej społeczności bardzo dziękuję.

Kończąc chcę wyrazić nadzieję, że do realizacji przedstawionych planów i zamierzeń przyłączą się wszyscy, którzy widzą potrzebę rozwoju akademickości miasta. Sądzę, że współdziałanie Uczelni z Miastem i regionem, a także wieloma przedsiębiorstwami na terenie z Polskim Koncernem Naftowym będzie również skuteczne z tego punktu widzenia jak dotychczas.

Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy nam pomagali i pomagają w naszych działaniach na rzecz ogólnego dobra.

Wystąpienie inauguracyjne Rektora Politechniki Warszawskiej prof. dr. hab. Jerzego Woźnickiego

Szanowni Państwo,

Otwieramy dzisiaj szczególny rok akademicki, rok przełomu wieków i tysiącleci. Rok, w którym nasza Uczelnia, Politechnika Warszawska w dniu 1 stycznia 2001 roku wchodzi w swój Rok Jubileuszowy - 175-lecia swej tradycji.

Nowy rok akademicki w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym, płockiej części Politechniki Warszawskiej inaugurujemy po raz trzydziesty czwarty. W tym roku w Płocku czynimy to kilka dni wcześniej niż w Warszawie.

Politechnika Warszawska wraz z jej częścią - Ośrodkiem Naukowo-Dydaktycznym w Płocku dzieli losy i kłopoty dotyczące całego publicznego szkolnictwa wyższego w Polsce z jego sytuacją finansową, pogarszającą się z roku na rok w wyniku utrzymywania niedostosowanego do dzisiejszych uwarunkowań prawa oraz drastycznie zaniżanych nakładów budżetowych. Jednocześnie w ostatnich miesiącach decyzjami Sejmu nałożono na publiczne uczelnie nowe obciążenia finansowe w żaden sposób nie rekompensowane szkołom wyższymi.

Ale też nasz Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny w Płocku ma szczególne sprawy i problemy, własne sukcesy i osiągnięcia.

Wszak to w Płocku Politechnika Warszawska nada po raz pierwszy w swej historii dyplomy magisterskie z dziedziny ekonomii. To w Płocku znajduje się Polski Koncern Naftowy "ORLEN", z którym Politechnika Warszawska, po wielu latach doświadczeń współdziałania z Płocką Petrochemią podpisuje nową umowę o współpracy.

Rozwój Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego w Płocku jest zgodny z tendencjami rozwojowymi całej Politechniki Warszawskiej i skierowany jest głównie na nowe obszary działalności naukowej i dydaktycznej, poszukiwanie nowych rozwiązań strukturalnych oraz rozwój kampusów akademickich.

Głównym zadaniem płockiej placówki jest działalność dydaktyczna. Liczba studentów w Płocku rośnie w tempie znacznie szybszym niż w Warszawie. W ciągu dwóch lat w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym przybyło 1000 studentów.

Wszyscy absolwenci, a jest ich już 5000, którzy opuszczają mury płockiego kampusu z dyplomem, na którym

znajduje się godło Politechniki Warszawskiej, mają dobry start w życie zawodowe. Dzieje się tak dlatego, że nasza Uczelnia przywiązując wagę do jakości kształcenia zdobyła międzynarodową renomę. Dzięki temu nasi absolwenci są konkurencyjni na coraz trudniejszym rynku pracy w Polsce i poza granicami naszego kraju.

W trosce o jakość kształcenia w Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych, gdzie przed dwoma laty wprowadzono drugi stopień studiów na kierunku ekonomia, w tym roku akademickim wprowadzony zostanie system punktowy, zgodny z europejską normą ECTS.

Aktualnie na Wydziale Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii oraz w Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych w Płocku trwają już znacznie zaawansowane prace nad wprowadzeniem elastycznego systemu studiów. I dzieje się tak mimo większych trudności we wprowadzeniu systemu, związanych z wielokierunkowością kształcenia na Wydziale Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii.

W odpowiedzi na istniejące zapotrzebowanie rynku pracy w Płocku uruchomione zostały - poza dotychczas prowadzonymi - dodatkowe studia podyplomowe na kierunkach:

- Zarządzanie Finansami i Marketing,
- Rzeczoznawstwo Pojazdów i Maszyn,
- Przyroda i Ochrona Środowiska,
- Matematyka Fizyka i Chemia dla nauczycieli gimnazjum.

W ciągu ostatnich dwóch lat pięciu pracowników naukowych PW w Płocku uzyskało tytuł profesora, przybyło kilkunastu etatowych samodzielnych pracowników naukowych, pięć osób uzyskało stopień doktora.

Ponadto dzięki finansowaniu z Funduszu Rozwoju Uczelni laboratoria instytutów działających w ramach ON-D w Płocku zostały wyposażone w specjalistyczną aparaturę, co pozwoliło na rozszerzenie obszaru ich działalności naukowo-badawczej.

Laboratorium Materiałoznawstwa uzyskało akredytację Urzędu Dozoru Technicznego.

Przygotowujemy się do podjęcia prac mających na celu zaspokojenie potrzeb dotyczących audytoriów dydaktycznych. Do Programu Inwestycyjnego Politechniki

Warszawskiej została wprowadzona trójetapowa inwestycja pn. "Rozbudowa i modernizacja Budynku Dydaktycznego przy ul. Łukasiewicza 17 w Płocku".

Pierwsze dwa etapy obejmują audytoria oraz laboratorium. Aktualnie przygotowywane są projekty budowlane i dokumentacja niezbędna do złożenia wniosku o dofinansowanie do MEN i KBN. Wiemy już jednak, że pieniądze na tę inwestycję będzie brakować.

Została opracowana wielobranżowa koncepcja architektoniczno-budowlana budynku audytoriów i ośrodka informacji naukowo-technicznej i organizacyjnej. Z uwagi jednak na sytuację finansową publicznego szkolnictwa wyższego - gdybyśmy mieli nie otrzymać pomocy z innych źródeł - ta realizacja musiałaby być odsunięta na dalsze lata.

W tym kontekście wydarzeniem o bardzo dużej wadze stanie się zawarcie umowy o współpracy pomiędzy Politechniką Warszawską i Polskim Koncernem Naftowym "ORLEN" S.A. Zawarcie umowy poprzedzone było spotkaniami i dyskusjami, w tym kilkoma spotkaniami prezesa PKN "ORLEN" i rektora Politechniki Warszawskiej. Zaowocowało to przygotowaniem tekstu umowy, w której stwierdza się, że:

"mając na uwadze wieloletni wkład Politechniki Warszawskiej w doskonalenie i szkolenie kadry inżyniersko - technicznej i kierowniczej Polskiego Koncernu Na-

ftowego "ORLEN" S.A oraz przyszłościowe potrzeby kształcenia zaplecza kadrowego dla potrzeb rozwijającego się koncernu, a także dotychczasowe tradycje współpracy badawczej i technicznej, strony postanowią zawrzeć umowę w obszarach: współpracy naukowej i technicznej i wzajemnego promowania działań Politechniki Warszawskiej i Polskiego Koncernu Naftowego "ORLEN" S.A".

Co oznacza ta umowa dla Politechniki Warszawskiej, dla Ośrodka Naukowo - Dydaktycznego w Płocku?

Przed wszystkim to, do czego w swej współpracy z partnerami zewnętrznymi zmierza Politechnika Warszawska - a więc podejmowanie prac naukowych i badawczych, rozwiązujących konkretne problemy. W tym miejscu warto przypomnieć słowa Stanisława Staszica, założyciela przed 175 laty Szkoły Przygotowawczej do Instytutu Politechnicznego, która to Szkoła stała się prapoczątkiem Politechniki Warszawskiej.

Stanisław Staszic stwierdził, a słowa te zostały wyrzeźbione na ścianie Małej Auli w Gmachu Głównym: "Umiejętności do potąd są jeszcze próżnym wynalazkiem może czczym tylko rozumu wywodem albo próżniactwa zabawą, dopóki nie są stosowane do użytku narodów".

Tak więc Politechnika Warszawska zobowiązuje się do uwzględniania w programach kształcenia i w tematyce prac dyplomowych konkretnej problematyki zwią-

Dom Technika Petrochemii, 29 IX 2000 r. Inauguracja roku akademickiego Politechniki Warszawskiej Filii w Płocku. Rektor Politechniki Warszawskiej prof. dr hab. Jerzy Woźnicki prezentuje wręczony mu przez prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego dr. inż. Jakuba Chojnackiego medal wybity z okazji 180-lecia TNP i 300 tys. vol. w Bibliotece im. Zielińskich TNP

zanej z działalnością PKN "ORLEN" S.A. Ośrodek Naukowo - Dydaktyczny w Płocku w myśl umowy przyjmuje na siebie rolę organizatora seminariów i konferencji dla potrzeb PKN "ORLEN" S.A, zobowiązuje się do udostępniania pracownikom PKN "ORLEN" S.A zasobów biblioteki naukowo-technicznej, a także organizowania targów pracy i spotkań studentów z przedstawicielami koncernu.

Umowa nasza posiada tę cechę, że jest korzystna dla obu stron.

Spotkanie nauki z przemysłem oznacza zwykle spotkanie know-how ze środkami finansowymi. Politechnika Warszawska spodziewa się uzyskać wsparcie finansowe przy budowie auli w Płocku, którą Koncern będzie mógł wykorzystywać na swoje konferencje oraz zebrania. Zapraszamy też Koncern, aby stał się - wśród innych najbardziej znaczących instytucji życia gospodarczego - sponsorem obchodów Jubileuszu 175 - lecia Politechniki Warszawskiej, przypadającego w 2001 roku. Jesteśmy

przekonani, że nasza umowa i jej skutki staną się dobrym przykładem współpracy uczelni z przemysłem.

Drodzy Studenci,

Zwracam się dzisiaj szczególnie do Was, którzy po raz pierwszy jako studenci wkroczyliście w mury naszej Uczelni, którzy w symbolicznym akcie immatrykulacji w imieniu wszystkich studentów I roku odbieracie indeks z rąk rektora w obecności sztandaru Politechniki Warszawskiej i w obecności tak wielu znamienitych gości. To jest Wasze święto, to dla Was jest ta uroczystość, to dla Was zabrzmi uroczyste Gaudeamus - dla Was, abyście wiedzieli, jak ważny jest akt wstąpienia w szeregi społeczności akademickiej z jej tradycją, jej wartościami, jej samorządnością, jej dobrym imieniem.

Życzę Wam, Drodzy Studenci, abyście dobrze wykorzystali lata swoich studiów.

Dziękuję bardzo za uwagę.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ WSPÓŁCZESNEGO UCZONEGO

LIST INAUGURACYJNY J.E. KS. BISKUPA PROF. DR. HAB. STANISŁAWA WIELGUSA Z OKAZJI INAUGURACJI ROKU AKADEMICKIEGO 2000/2001 W OŚRODKU NAUKOWO-DYDAKTYCZNYM POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

Każda inauguracja roku akademickiego, zwłaszcza w dobrej i zasłużonej dla rozwoju nauki uczelni wyższej, skłania do robienia swojego rodzaju corocznego bilansu osiągnięć i niepowodzeń w realizacji ciężących na niej zobowiązań i podjętych zadań. Skłania także do ogólniejszych refleksji nad rolą nauki i środowisk naukowych we współczesnym, tak bardzo dynamicznie rozwijającym się świecie.

Tego rodzaju refleksje muszą towarzyszyć ludziom, związanym ze szkolnictwem wyższym przez pracę lub studia, zwłaszcza na początku tego roku akademickiego, który niby swoistą czasową kłamrą połączy dwa tysiąclecia ery chrześcijańskiej.

Automatycznie rodzi się pytanie, co do życia narodów, do życia całej ludzkiej społeczności, nauka wniosła dobrego i co złego. Nie podobna pominąć tego pytania dziś, pod sam koniec XX wieku, stulecia nadzwyczajnych odkryć i osiągnięć naukowych, które ułatwiły, a nawet umożliwiły życie, zdrowie, lekarstwa, dach nad głową i pokarm miliardom wprost ludzi, ale jednocześnie stulecia apokaliptycznych wręcz wojen i zbrodni, do których bez skrupułów wykorzystano genialne wynalazki świata nauki.

Wrażliwy moralista zapyta więc wprost, czy nauka i postęp technologiczny, który ona niesie ze sobą, są moralnie dobre czy też złe?

W ten sposób zapyta także o moralną wartość i o sens pracy każdego z nas, zatrudnionego bądź studiującego, w uczelni wyższej, której celem głównym, obok

dydaktyki, jest prowadzenie badań naukowych i upowszechnianie ich rezultatów. Cóż odpowiedzieć na to pytanie? To nie nauka jest winna, że jej błogosławione dla człowieka rezultaty, używane bywają do jednoznacznie złych celów.

Każdej rzeczy na tym świecie można użyć do dobrego lub do złego. Do podtrzymywania, ochrony i rozwijania życia, albo do niszczenia go.

Od czego i od kogo to zależy? Przede wszystkim od umysłów, od serc i od sumień, zarówno uczonych, jak i tych, którym dają oni do ręki rezultaty swojej pracy.

Sam geniusz naukowy, sama olbrzymia wiedza i najwyższa nawet technologia, dziś nie wystarczą. Pobawione sumienia i nie rozróżniające zła od dobra, mogą się dziś stać groźniejsze niż kiedykolwiek, ponieważ na obecnym stopniu rozwoju są w stanie doprowadzić ludzkość do samozniszczenia.

W odróżnieniu od liniowego w zasadzie postępu technicznego w dziejach cywilizacji, w moralnych zachowaniach ludzkich społeczności, trudno mówić o jednoznacznym postępie ku dobremu. Fikcją jest ciągle przywoływany przez różne ideologie próbujące budować raj na ziemi, mīt Jana Jakuba Rousseau o człowieku jako niewinnym dzikusie, który będzie pod każdym względem doskonały, jeśli stworzy się mu odpowiednie ekonomiczne warunki rozwoju.

Historia zaprzecza temu mītowi, ponieważ dowodzi, że fale barbarzyństwa moralnego wracają w każdej epoce. Stąd każde ludzkie pokolenie musi na nowo

zмагаć się z tymi samymi problemami moralnymi a żywczliwości i wrogości, altruizmu i egoizmu, heroicznjej ofiary i najpodlejszych zbrodni. Co więcej, każdy człowiek musi sam nauczyć się rozróżniania dobra od zła, musi sam stawać przed koniecznością dokonywania wyboru między nimi. Przekazywanie wartości moralnych nowym pokoleniom różni się istotnie od przekazywania ziemi, domu, pieniędzy, biżuterii, a nawet dóbr kulturowych. Nie odbywa się tak automatycznie i bez większego wysiłku. Ogromnie dużo kosztuje, i to zarówno przyjmującego jak i przekazującego. Dużo łatwiej jest przekazać młodzieży dobro intelektualne, wiedzę i określone sprawności. Bez porównania trudniej nauczyć ją uczciwości, prawości, szlachetności, altruizmu, poświęcania dla innych i odpowiedzialności za własne życie. W sprawach moralnych nie wystarczy być kierunkowskazem. W pokazywanym kierunku trzeba samemu iść. Trzeba po prostu być nie tylko nauczycielem wartości moralnych, lecz także ich świadkiem. Trzeba je poświadczać nie tylko słowami, lecz także własnym życiem.

Niniejsze refleksje rodzą się zwłaszcza teraz, w obliczu, mówiąc bez żadnej przesady, rewolucyjnych odkryć w obszarze technik genetycznych.

Skutki tych odkryć mogą być dla ludzkości błogosławione bądź upiorne. Tak bardzo wiele zależy od moralności i poczucia odpowiedzialności uczonych, od przyjętej przez nich hierarchii wartości i od ich właściwości ukształtowanego sumienia. Samo prawo, najlepsze nawet, nie uchroni ludzkości przed zagrożeniem. Zawsze je będzie można stosowanie wyinterpretować. Konieczna jest zmiana myślenia wielu uczonych, zwłaszcza tych, którzy pracując w największych centrach badawczych świata przestali się niestety kierować akceptowanym powszechnie, przez 25 wieków naszej cywilizacji, moralnym nakazem bezinteresownego odkrywania prawdy i dzielenia się nią z innymi.

Jedyną motywacją ich pracy stała się bowiem niestety chciwość pieniądza, żądza rozgłosu i dążenie per fas et nefas do uzyskania przewagi nad konkurentami.

Kilka tygodni temu jeden z najwybitniejszych mikrobiologów amerykańskich, pracujący nad ludzkimi genami, zapytany a czy w swoich badaniach uwzględnia zagadnienie godności człowieka, odpowiedział retorycznie: A cóż to jest godność człowieka? Nic takiego jeszcze nigdy nie spotkałem. Taka postawa wybitnego uczonego rodzi wielki niepokój i z troskanie.

We wszystkich rankingach, powadzonych w naszym kraju, największym autorytetem moralnym i prestiżem społecznym cieszą się obecnie ludzie nauki.

To bardzo raduje, ale jednocześnie rodzi ogromne zobowiązanie. Tak wiele zależy od naukowców prowadzących badania naukowe i kształcących młodzież.

Wydaje się, że dla sprostowania owej wielkiej odpowiedzialności, konieczna jest zmiana myślenia wielu z nich, konieczny jest także powrót do dawnej, sprawdzonej w akademickim życiu relacji: mistrz-uczeń. W życiu akademickim niezbędny jest nadal prawdziwy mistrz, który nie tylko prowadzi swoich uczniów po niełatwych drogach, coraz to bardziej rozległej wiedzy, lecz który także ich wychowuje, który kształtuje ich postawy moralne i patriotyczne. Politechnika Warszawska, w skład której wchodzi także Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny w Płocku, jest jedną z najlepszych szkół akademickich w Europie. Wykształciła ona i wychowała, w ciągu dziesiątków lat swojego istnienia, liczne pokolenia wybitnych specjalistów, uczonych i wspaniałych, prawych ludzi.

Na początku nowego roku akademickiego, Szanownym Władzom Politechniki Warszawskiej, z Jego Magnificencją Panem Rektorem oraz Panem Prorektorem ds. Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego w Płocku na czele, a także wszystkim jej pracownikom i studentom, życzę zarówno podtrzymania tych wspaniałych, godnych pozazdroszczenia przez wiele innych uczelni, tradycji naukowych i moralnych, jak również dalszego, wszechstronnego rozwoju, odpowiadającego wymaganiom trzeciego tysiąclecia zarówno w zakresie badań naukowych jak i dydaktyki.

Ad multos annos.